

VÍCE O LYMFATICKÉM SYSTÉMU:

Lymfatický systém je soubor orgánů, jejichž úkolem je bránit organismus proti škodlivým vlivům. I lymfatický systém však může podlehnout onemocnění. Nemoci lymfatického systému mohou být velmi závažná a neměla by být podceňována.

LYMFATICKÝ SYSTÉM

Lymfatický systém je soubor orgánů, který brání člověka před vznikem infekce. Lymfatický systém je představován lymfatickými cévami a lymfou, tedy mízou, která je shromažďována v tomto systému z celého těla a odváděna zpět do krve. Míza je bělavá tekutina, která je tvořena bílými krvinkami, bílkovinami a tuky. Lymfatický systém je důležitý pro obrannou reakci organismu proti infekčním vlivům a nádorovým onemocněním.

DĚLENÍ LYMFATICKÉHO SYSTÉMU

Lymfatický systém je dělen na tzv. primární a sekundární lymfatické orgány. K primárním lymfatickým orgánům patří kostní dřeň a brzlík. V těchto orgánech totiž dochází k vyžívání buněk obranného systému. K sekundárním lymfatickým orgánům řadíme lymfatické uzliny, mandle, slezinu a lymfatickou tkáň, která je v podobě mikroskopických vrstviček rozptýlená ve stěně sliznice střeva nebo kůže.

FUNKCE LYMFATICKÉHO SYSTÉMU

Lymfatický systém je součástí imunitního systému a uplatňuje se tak při obranných reakcích organismu proti cizorodým látkám. Jak již bylo zmíněno výše, důležitou součástí lymfatického systému je kostní dřeň a brzlík, dále lymfatické uzliny, mandle, slezina a vrstvičky lymfatické tkáně na povrchu sliznic.

- **Kostní dřeň** je místem vzniku krvinek, jak bílých, nezbytných pro imunitní procesy, tak červených, transportujících kyslík po těle. V kostní dřeni vznikají rovněž krevní destičky, které jsou nezbytné pro zástavu krvácení.
- **Brzlík**, neboli tzv. dětská žláza, je přítomna pouze u dětí. S postupem věku dochází k tzv. involuci brzlíku, tedy k přeměně tohoto orgánu v tukovou tkáň. Funkce brzlíku v dětství spočívá v tom, že zde některé druhy bílých krvinek získávají schopnost obranné reakce.
- **Lymfatické uzliny** představují drobná rozšíření lymfatických cév a jejich funkce spočívá v pročišťování mízy. V mízních uzlinách také lymfocyty, speciální typy bílých krvinek, nabývají schopnost boje s cizorodými organismy a látkami.
- **Mandle** představují shluk lymfatických buněk a vyskytují se například na patře, ve vstupu do hrdla, či pod jazykem. Tvoří jakousi první linii obrany vůči nejrůznějším cizím látkám, které mají tendenci dostat se do těla ústy a nosem.

- **Slezina** je orgán uložený v levém podžebří. Náplní její činnosti je odstraňování přestárlých krvinek, ale i zde dochází k vyzrávání bílých krvinek, které zde opět získají vlastnosti nezbytné v obraně vůči infekcím.
- Choroboplodné zárodky, dostávající se do organismu cestou trávicího, močového nebo dýchacího traktu, narážejí na přítomnost nepatrné vrstvičky lymfatické tkáně ve sliznicích.

ONEMOCNĚNÍ LYMFATICKÉHO SYSTÉMU

Různorodost lymfatického systému se projevuje také různorodostí nemocí, které ho mohou postihnout. V případě průniku infekce do organismu reaguje lymfatický systém svým zduřením. Typickým příkladem jsou mandle, které reagují na infekci tak, že se zanítí, zvětší se, bolí a brání polykání. Podobně se zvětší uzliny na krku, které jsou také bolestivé. Na druhou stranu uzliny, které jsou zvětšeny následkem nádorového onemocnění, většinou nebolí, jsou méně pohyblivé vůči spodině a bývají tvrdé. Lymfatické orgány mohou být postiženy metastázemi jiných nádorů, například nádory mléčné žlázy, či žaludku, nebo může nádor vznikat přímo v těchto orgánech. V takovém případě mluvíme o lymfomech. Nádorové onemocnění kostní dřeně dává vznik leukemiím. Rovněž mohou při postižení kostní dřeně vznikat některé vrozené nebo získané poruchy imunity, které se projevují zvýšenou náchylností k mírným infekcím až k absolutní neschopnosti vytvářet imunitní reakci.

ZLEPŠENÍ FUNKCE LYMFATICKÉHO SYSTÉMU

Funkci lymfatického systému můžeme sami ovlivnit řadou opatření, kdy hlavní roli hraje změna jídelníčku. Pro lepší funkci lymfatického systému se doporučuje vyhýbat se většinu množství masa, především červenému, chemicky upraveným potravinám a cukrům a zvýšit příjem čerstvé zeleniny a ovoce. Blahodárný účinek na lymfatický systém mají rovněž lymfatické drenáže, neboli lymfatické masáže. Jedná se o techniky, pomocí kterých se uvádí míza do pohybu a je zrychleno odvádění zplodin metabolismu.

ABSENCE ČÁSTI LYMFATICKÉHO SYSTÉMU

Absence některých částí lymfatického systému většinou nepřináší člověku žádné komplikace a obtíže. Důkazem toho je odstraňování mandlí a červovitého výběžku slepého střeva. Ani odstranění brzlíku, nebo sleziny nemusí nutně znamenat rozvoj obtíží, přestože při odstranění sleziny je zvýšené riziko vzniku krevních sraženin a větší náchylnost k infekcím. Lymfatický systém je komplexní, a výpadek jednoho orgánu může být do značné míry kompenzován funkcí jiného.

Autor: MUDr. Ján Podhorec, zdroj: Medixa.org